

ת"פ 4944/02/20 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד פלוני

בית משפט השלום בבאר שבע

ב' סיוון תשפ"א
13 מאי 2021

ת"פ 4944-02-20 מדינת ישראל נ' פלוני (עציר)

לפני כב' השופט רון סולקין
המאשימה

מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד נועה שוקר

נגד
הנאשם

פלוני (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד ורד אברהם

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין העבירות כדלקמן:

- התחזות כאדם אחר, בניגוד לסעיף 441 רישא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (26 עבירות);
- קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא לאותו חוק (7 עבירות);
- נסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא ביחד עם סעיף 25 לאותו חוק (25 עבירות);
- התחזות כאדם אחר במטרה להונות, בניגוד לסעיף 441 רישא לאותו חוק (6 עבירות);
- איומים, בניגוד לסעיף 192 לאותו חוק (עבירה אחת).

נגד הנאשם הוגשו מספר כתבי אישום, המייחסים לו ריבוי עבירות של התחזות כאדם אחר; קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; נסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; ועבירת איומים אחת.

כתב אישום מתוקן (תיקון טכני) מיום 06.08.20 בתיק ת"פ 4944-02-20:

כתב אישום זה מייחס לנאשם ארבעה עשר אישומים.

לפי עובדות כתב האישום, באישומים 1 - 13, בתאריכים רבים, החל מחודש ספטמבר 2019 ועד למעצרו, השיג הנאשם, באופן שאינו ידוע למאשימה, תמונות ופרטים אישיים של אנשים שונים, כפי שפורסמו ברשתות החברתיות, במטרה להתחזות אליהם, להונות את מכריהם ולקבל מהם כספים במרמה.

במקביל לכך, השיג הנאשם, בדרך שאינה ידועה למאשימה, שמות ומספרי טלפונים של המתלוננים בתיק.

בהמשך לכך, הגדיר הנאשם את התמונה של האדם אליו התכוון להתחזות הפרופיל בחשבון ישומן וואטסאפ בטלפון הנייד שלו, ופנה אל המתלוננים באמצעות שליחת הודעה בוואטסאפ, ממספרי טלפון שונים, לעתים תוך שימוש במספר טלפון נוסף או באפליקציה, המאפשרת לו לשנות את מספר הטלפון שלו, התחזה למכריהם של המתלוננים, וביקש מהמתלוננים, בתואנות שונות, להעביר לו כספים, הכל במטרה להונות ולקבל כספים במרמה.

כתוצאה ממצגי השווא שהציג הנאשם, בחלק מהמקרים, העבירו המתלוננים לנאשם סכומי כסף שונים, כך שבסך הכל, קיבל הנאשם במרמה סך של 41,000 ₪, וניסה לקבל במרמה סך של מעל 146,000 ₪.

בהתאם למפורט באישום ה-14, בדצמבר 2017 וינואר 2018 התחזה הנאשם לאחר בשיחת טלפון, וקיבל במרמה סך של 5,200 ₪ תוך הצגת מצג שווא.

ההגנה הגישה מענה בכתב (נ/1), במסגרתו הודה הנאשם בחלק מהאישומים נגדו וכפר באחרים. כן כפר בקיומה של החלופה של נסיבות מחמירות. בהתאם, נקבע התיק לשמיעת הוכחות.

לאחר שהסתיימה פרשת התביעה, ביקש הנאשם להודות גם בעבירות בהן כפר קודם לכן, למעט החלופה של הנסיבות המחמירות, אך לבסוף, בחר הנאשם להודות בכתב האישום המתוקן כפי שהוא, לרבות הנסיבות המחמירות, והורשע על יסוד הודאתו.

במועד שנקבע לשמיעת פרשת העונש, ביום 07.02.21, ביקש הנאשם לצרף תיק פל"א 527613/19, בו הוגשה טיוטת כתב האישום ת/1.

בנוסף, ביקש הנאשם לצרף תיק 60707-08-18 המנוהל על ידי תביעות נגב, כאשר לשם קבלת תגובת תביעות נגב, נתבקשה דחיה נוספת של הדיון.

פל"א 527613/19 - טיוטת כתב אישום מתוקן ת/1 (במסגרת הסדר טיעון):

בתאריך 04.12.19, בשעה 07:00 בבוקר או בסמוך לכך, התקשר הנאשם למאפיית אנג'ל שבעיר נתיבות (להלן: "החנות"), ונענה על ידי הקופאית חווה אלמסי (להלן: "הקופאית").

במהלך השיחה, התחזה הנאשם לירון אנג'ל, מנכ"ל רשת "מאפיית אנג'ל" (להלן: "ירון") במטרה להונות, והציג בפני הקופאית מצג שווא לפיו אמורה להתבצע באותו היום ביקורת של מס הכנסה, ודרש ממנה לספור את הכסף אשר נמצא בקופת החנות ולהעבירו לנהג מונית אשר יגיע לחנות.

הקופאית, אשר עקב ההתחזות ומצג השווא סברה שהיא משוחחת עם ירון, ספרה את הכסף שבקופת החנות והכניסה אותו למעטפה (להלן: "מעטפת הכסף").

במקביל לכך, באותו היום, בשעה 07:14, יצר הנאשם קשר עם נהג מונית בשם מור אלבז (להלן: "נהג המונית"), התחזה אף בפניו כירון, וביקש להזמין נסיעה מנתיבות לאילת. לאחר שעלות הנסיעה סוכמה, ביקש הנאשם מנהג המונית להגיע לחנות, לקבל כסף, ולהעבירו לאילת.

בסמוך לאחר מכן, הגיע נהג המונית לחנות, קיבל מהקופאית את מעטפת הכסף ובה כ-7,000 ₪ לערך, והחל לנסוע לכיוון העיר אילת. תוך כדי הנסיעה, התקשר הנאשם שוב אל נהג המונית, וביקש ממנו להגיע לצומת אופקים, ולמסור את מעטפת הכסף לאדם אחר.

בסמוך לאחר מכן, הבחינו בחנות שמדובר בתרמית, יצרו קשר עם נהג המונית, ביקשו ממנו להמתין בצד הדרך, עד אשר יגיע אליו עובד החנות בשם גיא, כדי לקחת את מעטפת הכסף בחזרה.

בהמשך לאמור, חבר גיא אל נהג המונית בצומת תדהר, קיבל לידי חזרה את מעטפת הכסף, ושילם לנהג המונית עבור הנסיעה.

הנאשם הודה והורשע בעובדות כתב האישום המתוקן.

כתב אישום מתוקן ת/2 במסגרת ת"פ 60707-08-18

כתב אישום זה מייחס לנאשם ששה אישומים.

בהתאם לעובדות כתב האישום, אישומים 1 - 5, בתאריכים שונים, התחזה הנאשם לעודד שריקי, איש עסקים, קבלן ובעליה של חברת הבניה "ארזי הנגב" (להלן: "עודד"), על מנת לנצל מעמדו של עודד, ובכך, לקבל במרמה כספים מבעלי עסקים בעיר נתיבות, כאשר באישום 3 ואישום 5, התחזה הנאשם לאיציק אלקובי, עובד חברת ארזי הנגב

בנתיבות, אשר לכאורה ביקש כספים בשם עודד.

במעשים אלו, ניסה הנאשם לקבל במרמה, תוך התחזות כאדם אחר במטרה להונות, סך של כ-18,000 ₪ ממתלוננים שונים - בעלי עסקים בעיר.

בהתאם לעובדות האישום השישי, ביום 15.03.18 בשעה 18:00 או בסמוך לכך, התקשר הנאשם למכשיר הטלפון של נהגת מונית, שושנה כהן (להלן: "המתלוננת"), ובישיחה עמה, שכר את שירותיה לצורך העברת כסף בסך של 3,000 ₪, שאמור להתקבל מנהג מונית אחר בשם שחר פרג'ון (להלן: "שחר") והפקדתו בסניף הדואר בנתיבות, וכן, מסר לה פרטי חשבון בנק ומספר תעודת זהות.

המתלוננת קיבלה את הכסף משחר, אך הודיעה לנאשם, כי יש טעות במספר תעודת הזהות שמסר לה. או אז, איים עליה הנאשם בפגיעה שלא כדין בגופה וברכוש, בכך שאמר לה "אני אבוא לנתיבות, אני אשבור לכם את המונית יא שרמוטה, יא בני זונות, אם אני בא לנתיבות אני אראה לכם מה זה".

שני התיקים הללו צורפו לתיק העיקרי, והנאשם נדון בגין שלושת כתבי האישום גם יחד.

במעמד הטיעונים לעונש, עתרה ההגנה להגיש מסמכים רפואיים בתחום בריאות הנפש, אך התביעה התנגדה וביקשה לחקור את עורך המסמכים, על כן, נדחה המועד לשמיעת פרשת העונש פעם נוספת.

ביום 08.04.21 נשמעה פרשת העונש, ומכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, ראיות כדלקמן:

- גליון הרשעות קודמות (פלילי) (ת/3) - לחובת הנאשם גליון רישום פלילי מכביד, בגין עבירות שהחל לצבור עוד מהיותו קטין. לחובתו הרשעות רבות, בין היתר בעבירות של התפרצות למקום מגורים; גניבה; הונאה בכרטיס חיוב; החזקת אגרופן או סכין שלא כדין. הנאשם ריצה מספר עונשי מאסר בפועל ותלוי ועומד מעליו עונש מאסר מותנה בר הפעלה;
- כתב אישום ת"פ 10894-05-16 (ת/4א') - נגד הנאשם הוגש כתב אישום מתוקן (במסגרת הסדר טיעון), המייחס לו עבירות של התפרצות למקום מגורים וגניבה. לפי עובדות כתב האישום, נכנס הנאשם לחדרן של המתלוננת כאשר ישנו, וגנב מחדרן 3 מכשירי טלפון נייד מסוג איפון השייכים לה, וכן, גנב תיק רחצה השייך לאחת המתלוננות;

- הכרעת דין וגזר דין ת"פ 10894-05-16 (ת/4ב') - הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון. על הנאשם נגזרו, על פי ההסדר, 18 חודשי מאסר בפועל; מאסר על תנאי בן 8 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי, שלא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע; 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי, שלא יעבור עבירת רכוש מסוג עוון; פיצוי כספי למתלוננת ע.ת.1 בכתב האישום המתוקן;
- הצהרת נפגעת עבירה באישום השישי (ת/5) - נפגעת העבירה שיתפה בתחושותיה וביקשה למצות מלוא חומרת הדין עם הנאשם;
- הצהרת נפגע עבירה באישום השביעי (ת/6) - נפגע העבירה שיתף בפחדיו ובחששותיו מאז שנפגע מהנאשם.

ההגנה הגישה, לענין העונש, ראיות כדלקמן:

- אישור קביעת נכות כללית, נושא תאריך 27.10.19 (נ/2) - הנאשם מוכר כנכה בשיעור 100% מהמוסד לביטוח לאומי;
- דוח פעולה, סמ"ר אסעד עוידה, מסומן ח' בתיק החקירה (נ/3) - ביום 09.12.19, דיווח הנאשם למשטרה על אדם חשוד. לדבריו, אנשים שהוא לא מכיר מנסים להיכנס לחדרו בשיתוף פעולה של הקב"ט. למקום הגיעו שני שוטרים. השוטר שמילא את הדוח ציין, כי הנאשם לחוץ מאוד וטען שהוא רואה אנשים, אשר לא נכחו שם. כאשר השוטר בדק את פרטיו במסוף, הוברר, כי הנאשם דרוש לחקירה בעבירת התחזות ואף הביע חשדנות כלפי השוטרים, טען שהם אינם שוטרים, על אף שהיו במדים מלאים, הציגו תעודות שוטר ואמרו מספרם האישי;
- דוח פעולה, רס"ר תומר פינקלשטיין, מסומן ט' בתיק החקירה (נ/4) - דוח הפעולה של השוטר הנוסף, ממנו עולה כי הנאשם היה לחוץ מאוד, חיפש אנשים שלא היו. כאשר בדקו פרטיו במסוף, הוברר כי הוא דרוש לחקירה, על כן, השוטרים עיכבו אותו. הנאשם טען, שהשוטרים אינם שוטרים אמיתיים וגם הקב"ט אינו באמת קב"ט. הנאשם, אשר היה בתחתונים בלבד, סירב להתלבש, ולבסוף הסכים להתלבש אך לא רצה לנעול נעליים. הנאשם ניסה ללכת לכיוון עגלת קפה וטען שהוא רואה שם משהו, השוטר תומר אמר לו לא ללכת והנאשם הלך בכל זאת ודחף את השוטרים, על כן, השוטר תומר עצר אותו. השוטר תומר לקח בעבור הנאשם גרביים ונעליים, וכן את מכשיר הטלפון הנייד שלו, והודיע לו את זכויותיו. בכיס מכנסיו של הנאשם נתפסו 1,400 דולר, אשר נחשדו כמזויפים, הוכנסו למעטפה וסומנו בראשי תיבות ת.פ. (תומר פינקלשטיין);
- בדיון הנוסף, שנקבע לשמיעת פרשת העונש, ביום 08.04.21, הוגשו מסמכים רפואיים בענינו של הנאשם, בתחום בריאות הנפש (נ/5). על פי המפורט, ביום 17.07.19, הופנה הנאשם, על ידי רופאת משפחה, ד"ר מרינה בלקין, לרופא פסיכיאטר. ד"ר בלקין ציינה, כי הנאשם סובל מהתקפי חרדה ופאניקה, המלווים בקוצר נשימה, דופק לב מואץ, חשש שמותו קרב, הזיות, התפרצויות כעס. הנאשם הגיע לשתי פגישות אצל פסיכיאטרית, ד"ר איזבלה קריינין. הפגישה הראשונה, "אינטייק", נערכה ביום 22.07.19. הנאשם מסר, כי הוא מרגיש רדוף, חש שאנשים ברחוב מדברים עליו וזוממים נגדו, מסר שהוא מתקשה לישון. הנאשם תיאר מצב של דריכות והתקפי חרדה. לדבריו, איבד את התיאבון והשיל כעשרה ק"ג ממשקלו, לרוב הרגיש מתוח והביע מחשבות יאוש. יחד עם זאת, שלל מחשבות אובדניות או פגיעה באחרים. בהתרשמותה, ציינה הפסיכיאטרית, כי לנאשם מחשבות שווא של יחס ורדיפה, שאינן תואמות למצב הרוח. מצב רוח משתנה, לרוב מתוח, הזיות ראייה, בוחן מציאות לקוי, תובנה חלקית למצבו.

הומלץ על טיפול תרופתי. הנאשם הגיע למפגש מעקב ביום 07.08.19, שם הומלץ לו על אשפוז, אך הנאשם סירב. הומלץ על טיפול תרופתי והנאשם הוזמן למעקב כארבעה ימים לאחר מכן (אין אינדיקציה שהגיע לבדיקת המעקב).

לבקשת התביעה, התייצבה הפסיכיאטרית, ד"ר איזבלה קריינין, עורכת המסמכים הרפואיים בבית המשפט.

בחקירתה הראשית, סיפרה ד"ר קריינין, כי הנאשם הופנה אליה מרופאת משפחה בשל חרדות. הרופאה נפגשה עם הנאשם פעמיים בלבד, והתרשמה ממנו כמי שנתון במצב פסיכוטי; שחרדותיו נובעות מבוחן מציאות לקוי; שהוא מפרש המציאות בצורה פרנואידית. העדה התבקשה להבהיר כיצד אבחנה מצב פסיכוטי, והשיבה, כי דבריו של הנאשם היו חסרי היגיון. העדה סיפרה, כי הנאשם שיתף אודות שימוש אינטנסיבי בחומרים משני תודעה, לרבות סמים הזייתיים, ולדבריו, אינו צורך אותם יותר. לדבריה, הציעה לנאשם אשפוז, אך הוא סרב לכך, ואין בסמכותה להורות על אשפוז בכפיה, שעה שהנאשם אינו מהווה סיכון לעצמו או לאחרים.

בחקירתה הנגדית, נשאלה העדה האם ייתכן שמדובר במצג שווא, והעדה השיבה, כי הדבר אפשרי. כן, הוסיפה, כי מאחר שפגשה הנאשם רק פעמיים, לא היה בידה לשלול או לאשר את הדברים, אך לפי הנתונים שנמסרו לה מפי הנאשם ומהוריו, היא סברה שהוא אכן סובל מפסיכוזה. העדה נשאלה על כך שכתבה, שהנאשם מפרש מציאות מביתו, אך שהה באילת כשנעצר. הרופאה השיבה שהיא רופאה ואינה חוקרת וגם לא היה בידה לנהל מעקב אחר מצבו של הנאשם. העדה מסרה, שהנאשם התמצא בזמן ובמקום, וכאשר נשאלה, על ידי בית המשפט, האם זה מתיישב עם מצב פסיכוטי, השיבה, שזה פחות מתיישב עם פסיכוזה אורגנית, אך יכול להתיישב עם פסיכוזה בעקבות מחלת נפש. לדברי העדה, לא היה באפשרותה לשלול, כי מצבו של הנאשם נגרם עקב השימוש בחומרים משני תודעה. העדה אינה סבורה שיש קשר הכרחי בין מצבו הנפשי של הנאשם לבין העבירות שעבר.

בחקירתה החוזרת, חזרה הנאשמת על דבריה בחקירתה הראשית, וכאשר נשאלה על הקשר בין האירוע נושא דוחות הפעולה 3/ו-4 למצבו של הנאשם, טענה העדה, כי לא ניתן לומר שיש ביניהם קשר.

לשאלת בית המשפט, האם ייתכן שהיתה למצבו של הנאשם השפעה חלקית על עצם ביצוע העבירות, השיבה העדה שלא.

חוות דעת הפסיכיאטר המחוזי

בענינו של הנאשם הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית, במסגרתה פורטו גם נסיבותיו האישיות - כבן 26, רווק, מתגורר עם הוריו ביוקנעם.

הנאשם בעל 12 שנות לימוד, ללא תעודת בגרות.

הנאשם לא התגייס לצבא, על רקע מעורבות שולית, הכוללת הרשעות פליליות ושימוש בסמי הזיה.

בבדיקה - מסודר בהופעתו החיצונית, התנהגות מאורגנת, יוצר קשר עין, משיב לשאלות. ללא סימני מאניה ו/או דיכאון, אפקט מגוון, תואם לתוכן דבריו ולסיטואציה. ללא מחשבות שווא, שולל מחשבות אובדניות או כוונה תוקפנית כלפי אחרים. במהלך הבדיקה לא נראה הזייתי, ללא ירידה קוגניטיבית ניכרת.

מסקנות הבדיקה הקלינית הן, כי הנאשם אינו סובל ממחלת נפש במובן המשפטי, אלא בעל אישיות אנטי סוציאלית ומשתמש בחומרים פסיכואקטיביים; מדי פעם עובר מצבים פסיכויטיים הזייתיים הנגרמים בשל צריכת חומרים פסיכואקטיביים; בעת הבדיקה, אינו מצוי במצב פסיכויטי, הוא מסוגל להבין ולעקוב אחר הליכי המשפט המתנהל נגדו; אין עדות, כי בעת ביצוע העבירה, היה שרוי במצב פסיכויטי פעיל, ללא התרשמות בהפרעות במהלך או בתוכן חשיבתו במהלך חקירתו. הנאשם ידע שהוא עושה דברים אסורים, ידע להבחין בין טוב לרע, בין מותר לאסור, ולפיכך, היה אחראי על מעשיו.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה בכתב (7/ת) והשלימה אותן על פה.

התביעה טענה, כי עבירות המרמה שעבר הנאשם פגעו בערכים המוגנים של זכות הקניין; חופש הרצון; חופש הפעולה והסדר החברתי; חופש הבחירה וההחלטה של קרבן העבירה.

התביעה טענה, כי עבירות ההתחזות שעבר הנאשם מהוות חדירה למתחם האישי ביותר של האדם; פוגע פגיעה של ממש בכבודו של האדם; שלילת זהותו העצמית שהיא קניינו החשוב ביותר של האדם, וגזלת שמו של אדם. בנוסף, התחזות הנאשם לאנשי עסקים, עלולה היתה להביא לפגיעה בחיי מסחר תקינים.

התביעה טענה, כי עבירת האיומים שעבר הנאשם מהווה פגיעה בערכים מוגנים של שלווה נפשו של הפרט.

התביעה הדגישה ריבוי העבירות והסכומים אותם קיבל וניסה לקבל הנאשם.

התביעה הדגישה התכנון הרב שנלווה לעבירות, אשר נפרסו על תקופה של כ-3 שנים כלפי כ-30 מתלוננים שונים.

התביעה הדגישה גם התחכום בו פעל הנאשם - הצטיידות במספר טלפון נוסף; נטילת תמונות של האנשים אליהם התחזה; איסוף מידע מראש על היחסים שבין קרבן העבירה לבין האדם שאליו הוא פנה בשם הקרבן; שימוש בפרטים מחיי היום יום של קרבתו בכדי להקל על עצמו ביצוע העבירות; השתמש באמצעים דיגיטליים של גופים פיננסיים לצורך חלק מהעבירות.

הנאשם הגה תכניתו המסובכת ופעל בעצמו, תוך שבחלק מהפעמים הפעיל אחרים, שלא בידיעתם, והם עלולים היו להסתבך, שלא באשמתם.

מעשיו של הנאשם גרמו למתלוננים לנזק ממוני בסך כ-46,200 ₪, כאשר סכום זה לא הוחזר למתלוננים, לצד נזקים שאינם ממוניים כגון פגיעה באמון ובתחושת הביטחון שלהם.

למעשיו של הנאשם היה פוטנציאל נזק גדול יותר, שכן, ניסה לקבל במרמה סך של כ-171,000 ₪, נסיון שנמנע בזכות עירנותם של המתלוננים.

התביעה הפנתה לרווח הכלכלי הקל, שעמד בבסיס העבירות.

התביעה טענה, כי לנאשם היתה היכולת להבין את הפסול שבמעשיו, שכן, נחקר באזהרה מספר פעמים, נפתחו נגדו תיקים, והוא המשיך במעשיו פעם אחר פעם.

התביעה הפנתה לעברו הפלילי המכביד של הנאשם, אשר לא הורתע מתקופות מאסר שריצה ואף לא הורתע ממאסרים מותנים ברי הפעלה, כאשר גם במקרה דנן, הסתבך בעבירות כשלחובתו מאסר מותנה בר הפעלה.

התביעה הדגישה החשיבות בהרתעת הרבים והיחיד וטענה לענין משקל הודאתו של הנאשם, אשר הודה לאחר שהסתיימה פרשת התביעה.

התביעה עתרה למספר מתחמי ענישה:

- ת"פ 4944-02-20 אישומים 1 - 13: מתחם ענישה כולל הנע בין 45 עד 65 חודשי מאסר;
- אישום 14 לאותו כתב אישום: מתחם הנע בין 12 עד 24 חודשי מאסר;
- תיק פל"א 527613/19 (כתב אישום ת/1): מתחם ענישה הנע בין 10 עד 20 חודשי מאסר;
- ת"פ 60707-08-18 אישומים 1 - 5: מתחם הנע בין 18 עד 36 חודשי מאסר;
- אישום 6 לאותו כתב אישום: מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר בפועל.

התביעה ביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל ממשי ומרתיע ברף העליון של המתחמים, שלא יפחת מ-50 חודשי מאסר; הפעלת 8 חודשי מאסר מותנה מגזר הדין ת/4ב' במצטבר לעונש שיוטל; מאסר מותנה; קנס כספי משמעותי; פיצוי למתלוננים מהם קיבל כספים במרמה; חילוט המכשירים הסלולריים ששימשו הנאשם בעבירות - טלפון נייד מסוג סמסונג גלקסי בצבע לבן אשר נתפס במסגרת פל"א 439734/19, טלפון נייד מסוג שיאומי בצבע שחור אשר נתפס במסגרת פל"א 403849/19, טלפון נייד מסוג סמסונג שחור אשר נתפס במסגרת פל"א 4056/20.

ההגנה טענה, כי העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד, בגינו יש לקבוע מתחם ענישה אחד.

ההגנה טענה, כי במרבית המקרים, לא צלחו העבירות.

ההגנה טענה, כי עבירת ההתחזות, שנלוותה למרבית העבירות, חופפת, במידה מסוימת, לעבירות המרמה, שענין מצג השווא של הנאשם.

ההגנה טענה, כי לא היה בעבירות תחכום או תכנון מיוחד או הכנת אמצעים מיוחדים.

ההגנה טענה, כי מדובר באדם צעיר, אשר אובחן כחולה סכיזופרניה ומוכר כנכה בשיעור 100%, והוא עבר העבירות על רקע שימוש בסמים.

ההגנה ביקשה לייחס משקל להודאת הנאשם באשמה ולנטילת האחריות מצדו.

ההגנה טענה, כי עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד והוא כולל בעיקר עבירות רכוש, שאינן מרמה והרשעה אחת של כרטיסי חיוב.

ההגנה טענה, כי הסכום אותו קיבל הנאשם במרמה אינו גבוה.

ההגנה ביקשה ליתן משקל לתקופת מעצרו של הנאשם, כ-13 חודשים.

ההגנה עתרה למתחם ענישה הנע בין 12 ועד 24 חודשי מאסר בפועל וביקשה למקם עונשו ברף הנמוך של מתחם הענישה.

ההגנה ביקשה, כי המאסר המותנה יופעל בחופף לכל עונש שיוטל בתיק זה.

בדברו האחרון של הנאשם מסר, כי הוא מתחרט על מעשיו ובמבט לאחור, מבין את הפסול שבמעשיו. הנאשם ביקש את רחמי בית המשפט, ואמר שלא יעבור שוב עבירות כאלו. לדבריו, מצוי בקשר עם פסיכיאטר ונוטל טיפול תרופתי.

דיון והכרעה

העבירות שעבר הנאשם אינן קלות.

ראש וראשית, היה בהן כדי לפגוע במתלוננים - נפגעי העבירה, אזרחים תמימים, אשר כספם נגזל מהם, או כמעט שנגזל מהם, עקב מעשי רמיה של הנאשם.

ודוק: הנאשם נטל כספים, במרמה, בסכומים לא מבוטלים וניסה ליטול כספים בסכומים גבוהים עוד יותר.

לא קשה לתאר מפח הנפש שנגרם למתלוננים, שאלו מהם שעלה בידי הנאשם ליטול את כספם - אף לא זכו לקבלו בחזרה.

המדובר בסדרת עבירות שבשנעברווצעו פעם אחר פעם, במשך תקופה ארוכה, ולא במעידה חד פעמית.

לענין הצורך להחמיר הענישה הנהוגה בסוג זה של עבירות המכונה "צווארון לבן", שיש בהן פגיעה בקניינו ובכספיו של נפגע העבירה, ראה ע.פ. 9788/03 מדינת ישראל נ' גולן ואח', פ"ד נח(3) 245:

בית משפט זה עמד לא אחת על הפער הקיים בין ההכרה הברורה כי מעשים של פגיעה בגוף וברכוש הינם עבירות שמתחייבת בגינם ענישה חמורה כדי להרתיע מפני סיכון שלום הציבור ובטחונו, לבין מידת הסלחנות הננקטת לא אחת ביחס לעבירות כלכליות של צווארון לבן, שנזקן לפרט ולציבור הרחב הנו רב ביותר.

לעתים דווקא מעשי עבירה כאלה זוכים בבתי המשפט ליחס מקל ופשרני אף שנזקם לכלל, למשק ולכלכלה, ולא ימון שהציבור רוכש למערכות המשק והשלטון הוא רב ביותר. נוצר לפרקים יחס בלתי הולם בין הענישה המוטלת על עבריין הנאשם בפריצה וגניבת רחוב, לבין ענישה הנגזרת על נאשם רב מעללים, הגוזל מיליונים מכספי ציבור תוך הפרה עמוקה של חובות נאמנות ומוסר בסיסיים. על פער עמוק זה הנבקע לעתים בתפיסה העונשית הנוהגת במקומנו, יש לגשר בדרך של שמירת יחסיות הולמת בהיקפי הענישה, תוך יחוס משקל מתאים לחומרתם האמיתית של המעשים, להשלכתם השלילית ארוכת הטווח על מערכות הכלכלה והחברה, ולהיקף הנזק שהם מביאים על הציבור.

במקרים שכללו הסתבכות בעבירות מרמה ועבירות נלוות, נגזרו, הלכה למעשה, עונשים חמורים, הכוללים הן מאסר לתקופות לא מבוטלות והן עיצומים כלכליים. ראו, לענין זה:

- ע.פ. 7160/10 סמילא נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים] (2012), אושר גזר דין שניתן בגין עבירות של זיוף ומרמה, לצורך העברת מניות בתאגיד שלא כדיון, תוך זיוף חתימות של עו"ד, במסגרתו נדון הנאשם, לעונש מאסר בפועל בן חמש שנים, עיצומים כספיים בסך כולל של 170,000 ₪;
- ת.פ. 41401-06-12 מדינת ישראל נ' ספדי [פורסם במאגרים] (2013), הנאשם, סוכן ביטוח, נדון בגין עבירות של קבלת דבר במרמה, זיוף, שימוש במסמך מזויף, ועוד, עלכך שזיף חותמות בנק על מסמכים לצורך רישוי רכב ומסמכי ביטוח, נשפט למאסר בפועל בן 30 חדשים;
- ת.פ. 7933/08 מדינת ישראל נ' רפאלי [פורסם במאגרים] (2012), הנאשם נדון בגין עבירות מרמה וזיוף, על כך שהשתמש בייפוי כח מזויף לצורך העברת זכויות במקרקעין, לעונש של מאסר בפועל בן 15 חודשים;
- ת.פ. (כפ"ס) 2951/03 מדינת ישראל נ' ברנס [פורסם במאגרים] (2013), נאשם נדון בגין 11 מקרים של קבלת דבר במרמה, 9 עבירות זיוף ועוד, לעונש מאסר בפועל בן 4 שנים וענשים נוספים;
- בפסק הדין עפ"ג (מחוזי באר שבע) 36792-12-11 מלול נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים] אושר עונש בן 4 שנות מאסר על נאשם שעבר עבירות מרמה בכרטיס אשראי;
- בגזר הדין ת.פ. (תל-אביב) 13932-08-09 מדינת ישראל נ' אבירם [פורסם במאגרים] נדון נאשם אשר מסר שטר מזויף ללשכת ההוצאה לפועל למימוש וכן תצהיר כוזב לעונש מאסר בפועל בן 20 חדשים ועיצומים כספיים בסך כולל בן 285,000 ₪;
- בגזר הדין ת.פ. (נצרת) 5849-11-12 מדינת ישראל נ' נוהי [פורסם במאגרים] נדון נאשם אשר הורשע בעבירות של זיוף, מרמה, התחזות לאחר ועוד, בגין כך שזיף מסמך במטרה להתחמק מהתייצבות לריצוי מאסר בפועל שהוטל עליו, לעונש מאסר בפועל בן 12 חדשים;
- בגזר הדין ת.פ. (באר-שבע) 56590-12-11 מדינת ישראל נ' שילון [פורסם במאגרים] נדון נאשם, שמשך כ- 88,000 ₪ מחשבונו של נפגע עבירה, שהיה לקוח שלו, תוך שמתחזה בכזב בשמו, לעונש מאסר בפועל בן שלוש שנים (כשמתוכו - שנה בגין הפעלת מאסרים מותנים). ערעור הנאשם על גזר הדין - נדחה (ראו עפ"ג 20668-06-15), כשבית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים, שקל לחומרה את סדרתיות העבירות ואת תחכומן;
- בגזר הדין ת.פ. (באר שבע) 44662-03-17 מדינת ישראל נ' מזוז [פורסם במאגרים] - נדון נאשם, בגין שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות; קבלת דבר מה בנסיבות מחמירות, וניסיון לקבלת דבר מה בנסיבות מחמירות, לעונש מאסר בן 16 חודשים, מאסר מותנה, קנס בסך 10,000 ₪, ופיצוי לנפגעי העבירה בסך 75,000 ₪ (ערעורו נדחה במסגרת עפ"ג 51840-03-20 לאחר שביקש לחזור בו מערעורו).
- בית המשפט עיין בפסיקה שהוגשה מטעם הצדדים, אך חשוב לציין, כי במקרה דנן, מעבר לסכומי הגזלה, יש ליתן את הדעת לריבוי העבירות, לתחכום הרב שהיה בהן, הקפדנות והתכנון שקדם להן, לצד נסיבות נוספות.

כמות העבירות; איסוף המודיעין; השימוש באמצעים טכנולוגיים מתקדמים - מחייבות ענישה משמעותית.

בהקשר זה יש להדגיש, סקירת הענישה הנוהגת ומתחם העונש ההולם - אינם זהים. בבואו של בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, עליו לשקול, בין היתר, את מדיניות הענישה הנוהגת, אך שיקול זה - כמובן אינו היחיד. בהתאם לסעיף 40ט' לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, בבואו של בית המשפט לקבוע מתחם ענישה, עליו לקחת בחשבון מכלול שיקולים, בין היתר, נסיבות ביצוע העבירה; תקופת ביצועה; מידת הפגיעה בערכים המוגנים; נסיבותיו של הנאשם, וכן, שיקולים נוספים.

בהתאמה לסכומי הגזלה במקרה הנדון כאן וכן לנוכח העובדה, כי מדובר במעשי מרמה שיטתיים, שנעברו כלפי למעלה מ-30 מתלוננים, תוך שבית המשפט שם לנגד עיניו את התחכום בביצוע העבירות, באמצעות שימוש במספרים נוספים; ההכנה המקדימה שביצע הנאשם כדי ללמוד את האדם אליו עומד להתחזות ואת טיב יחסיו עם הנפגע הפוטנציאלי; השימוש באמצעים דיגיטליים מתוחכמים - יעמיד בית המשפט את מתחם הענישה בין עונש מאסר בפועל בן 32 חודשים ועד מאסר בפועל למשך 60 חודשים, זאת בגין כלל האישומים נושא תיק זה, לרבות האישום בגין עבירת האיומים.

קביעת הענישה הספציפית

בנוגע לנאשם דנן, יש לשקול, לחומרה, עברו הפלילי, הכולל הרשעות בעבירות שונות, שעיקרן שליחת יד ברכוש הזולת, ואף עבירת מרמה, מסוג הונאה בכרטיס חיוב.

מעשיו של הנאשם, אשר נפרסו על פני תקופה ארוכה, החל משנת 2017 ועד למעצרו; הרצדיביזם, הארגון, השיטתיות - ביחד עם עברו הפלילי - מעידים על מי שבחר בעבריינות בכלל, ובעבריינות בתחום המרמה בפרט - כדרך חיים.

עד כה, לא פעל הנאשם כדי לתקן העוול שעשה ולהחזיר הכספים שנטל במרמה.

לזכות הנאשם, יקח בית המשפט בחשבון את הודאתו באשמה בתיק העיקרי, הגם שניתנה בשלב דיוני מאוחר.

כן, יקח בית המשפט לזכות הנאשם את צירוף התיקים, שמעיד על רצון לסיים ההליכים התלויים ועומדים נגדו וכלשון העם "לנקות שולחן".

בית המשפט ער גם למצבו הנפשי של הנאשם, כפי שהובא במסמכים נ/5. הגם שלאחר ששמע את ע.ה. 1, הוברר לבית המשפט, כי אין קשר בין מצבו הנפשי של הנאשם בעת עריכת חוות הדעת הרפואית, לבין העבירות שעבר - הרי קיימת עדות על היות הנאשם סובל מהפרעות שונות בתחום בריאות הנפש, ולכך - ניתן משקל מסוים.

מכלול השיקולים מצביע על ענישה ברף הבינוני, לכיוון התחתון.

לנוכח הודאת הנאשם באשמה, אם גם בשלב מאוחר (לאחר שמיעת פרשת התביעה) - תינתן לו הקלה נוספת, שתבוא לידי ביטוי בכך, שחלק מהמאסר המותנה התלוי ועומד מעליו - ירוצה בחופף.

בית המשפט ישית גם עונשי מאסר מותנה; עיצומים כספיים מסוג קנס ופיצוי, שהם מחויבים לנוכח טיב הענין והרווח הכלכלי שהפיק הנאשם בפועל ושהיה בידו להפיק. עוד יורה בית המשפט על חילוט מכשירי הטלפון החכמים, אשר, במקרה דנן, שימשו לעבירות.

סיכום

לאחר שבית המשפט עיין בטיעוני הצדדים בכתב; שמע את טענותיהם על פה; עיין בחוות-הדעת; עיין במוצגים שהוגשו מטעם הצדדים; שמע את עדת ההגנה; שמע דברו האחרון של הנאשם - דן את הנאשם לעונשים כדלקמן:

- א. 38 חודשים מאסר בפועל;
- ב. הפעל 8 חודשים מאסר מותנה מגזר הדין ת/4ב', מחציתו בחופף, והיתרה - במצטבר;
- ג. בסך הכל, ירצה הנאשם 42 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בכל אחד מהתיקים בגינם נדון, בהתאם לרישומי שב"ס;
- ד. 12 חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בניגוד לחוק העונשין תשל"ז - 1977, פרק י"א;
- ה. 6 חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג עוון בניגוד לחוק העונשין תשל"ז - 1977, פרק י"א;
- ו. 4 חודשים מאסר על תנאי למשך שנה מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירת איומים, בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977;
- ז. קנס בסך ₪ 12,000 או 90 ימי מאסר תמורתו;
- ח. פיצוי לנפגעי העבירה, מהם נטל כספים במרמה, בסך כולל בן ₪ 60,000. על התביעה להעביר, בתוך 14 יום מהיום, פרטי נפגעי העבירה ואופן חלוקת הפיצוי ביניהם, למזכירות בית המשפט;
- ט. הקנס והפיצוי ישולמו, כל אחד, ב- 20 שיעורים שווים ורצופים, החל מיום 01.08.21 ובכל 01 לחודש שלאחר מכן. לא יועבר אחד התשלומים במועדו - תעמוד היתרה לפירעון מידי;

י. חילוט מכשירי הטלפון הנייד ששימשו הנאשם לעבור העבירות.

הודעה זכות ערעור.

ניתנה היום, ב' סיוון תשפ"א, 13 מאי 2021, במעמד הצדדים.